

Det siger FOAs medlemmer om børns håndholdte spillemaskiner i daginstitutioner

Håndholdte spillemaskiner som fx Nintendo DS, PlayStation PSP, Gameboy og mobiltelefoner med spil på fylder mere og mere i børns liv.

FOA har i perioden 22. august til 30. august 2011 gennemført en undersøgelse blandt FOA-medlemmer, der arbejder i daginstitutioner, om børns spil på deres egne håndholdte spillemaskiner som fx Nintendo og mobiltelefoner i daginstitutioner. Undersøgelsen undersøger hvilke retningslinjer, der er for børnenes spil på deres egne håndholdte spillemaskiner i institutionerne, om medlemmerne oplever problemer i forbindelse med børnenes spil på deres egne håndholdte spillemaskiner samt om spillemaskinerne giver anledning til overvejelser og diskussioner i personalegruppen og med børnenes forældre.

Undersøgelsen er gennemført via en elektronisk spørgeskemaundersøgelse i FOAs elektroniske medlemspanel. Undersøgelsen var en del af en større spørgeskemaundersøgelse, der også indeholdt spørgsmål om andre emner, herunder frivilligt socialt arbejde, mad til børn i dagtilbud og deltagelse i borgeres mærkedage. I alt har 2.027 medlemmer besvaret hele eller dele af det samlede spørgeskema. Det svarer til en svarprocent på 53 procent, hvilket er lidt lavere end normalt i denne type undersøgelser i FOAs medlemspanel.

Spørgsmålene om håndholdte spillemaskiner i daginstitutionerne er kun stillet til medlemmer, der arbejder i daginstitutioner. Dette notat bygger på svarene fra 144 medlemmer ansat i daginstitutioner.

Hovedkonklusionerne er:

- 4 ud af 10 ansatte i børnehaver og vuggestuer svarer, at børnene må have deres egne spillemaskiner, som fx Nintendo DS, med i institutionen. I SFO'er, fritidshjem og klubber svarer mere end 8 ud af 10 ansatte, at børnene må have deres egne spillemaskiner med i institutionen.
- Kun 5 procent af de ansatte i børnehaver og vuggestuer svarer, at børnene må have deres mobiltelefon med i institutionen. I SFO'er, fritidshjem og klubber svarer 57 procent, at børnene må have deres mobiltelefon med i institutionen. Af dem der svarer, at børnene må have deres mobiltelefon med i institutionen svarer 3 ud af 4, at børnene må spille spil på deres mobiltelefoner, når de er i institutionen.
- Der er mange grunde til, at børnene ikke må tage deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner med i institutionen bl.a. at institutionen ikke vil tage ansvar for børnenes elektroniske udstyr, at spillemaskinerne holder nogle børn uden for fællesskabet, at børnene er i institutionen for at indgå i sociale fællesskaber og lege med hinanden og at det er svært at styre børns spil på deres egne spillemaskiner.

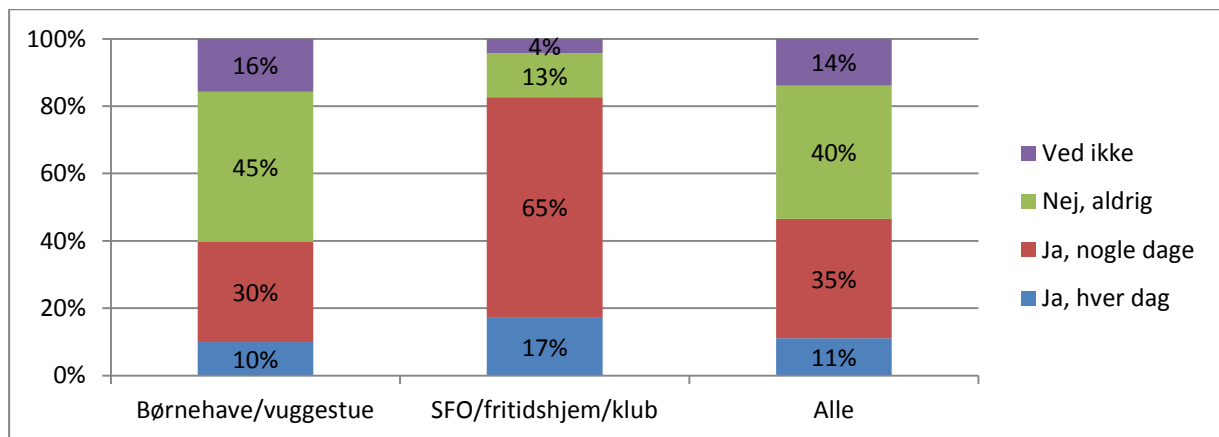
- I de børnehaver og vuggestuer, hvor børnene må tage deres spillemaskiner eller mobiltelefoner med i institutionen, svarer næsten 2 ud af 3, at institutionen har opstillet begrænsninger for, hvor meget børnene må spille på deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner i institutionen. I SFO'er, fritidshjem og klubber, hvor børnene må tage deres spillemaskiner eller mobiltelefoner med, svarer 3 ud af 4, at institutionen har opstillet begrænsninger for børnenes spil i institutionen.
- I gennemsnit må børnene i børnehaver og vuggestuer spille 2,92 timer om ugen på deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner, i SFO'er, fritidshjem og klubber må børnene i gennemsnit spille 3,54 timer om ugen.
- Hver fjerde ansatte i børnehaver og vuggestuer, hvor børnene må spille på deres spillemaskiner og mobiltelefoner i institutionen, oplever, at det er svært eller meget svært, at få børnene med i andre lege og aktiviteter, når de spiller. I SFO'er, fritidshjem og klubber er det 6 ud af 10, der oplever, at det er svært eller meget svært, at få børnene med i andre lege og aktiviteter, når de spiller og ingen af de adspurgte, der arbejder i SFO'er, fritidshjem og klubber, svarer, at de synes, det er let eller meget let, at få børnene med i andre lege og aktiviteter, når børnene spiller på deres spillemaskiner eller mobiltelefoner.
- Hver femte adspurgte, der arbejder i institutioner, hvor børnene må spille på deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner, oplever, at børn uden spillemaskiner og mobiltelefoner bliver holdt uden for legen.
- 42 procent af de ansatte i børnehaver og vuggestuer oplever, at børnenes spil på deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner og retningslinjerne herfor giver anledning til diskussioner med forældrene. I SFO'er, fritidshjem og klubber er det 64 procent af de ansatte der oplever, at børnenes spil på deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner og retningslinjerne herfor giver anledning til diskussioner med forældrene. Blandt disse diskussioner er, om børnene skal have lov til at spille i institutionen, om børnene får rørt sig nok/kommer nok ud, når de spiller og hvem der har ansvaret for spillemaskinerne og mobiltelefonerne i institutionen.
- Hver tredje ansatte i daginstitutioner oplever, at børnenes spil på deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner og retningslinjerne herfor, giver anledning til overvejelser og diskussioner i personalegruppen. Blandt disse overvejelser er, om børnene skal have lov til at spille på deres spillemaskiner og mobiltelefoner, hvordan reglerne for deres spil skal udformes samt de pædagogiske aspekter af børnenes spil i institutionen.

Må børnene have deres egne håndholdte spillemaskiner med i institutionen?

Samlet set svarer 2 ud af 5 af de adspurgte ansatte i daginstitutionerne (40 procent), at børnene aldrig må have deres håndholdte spillemaskine, som fx Nintendo, med i institutionen, hvor de arbejder i. 1 ud af 10 (11 procent) svarer, at børnene må have deres håndholdte spillemaskiner med hver dag og 35 procent svarer, at børnene må have deres håndholdte spillemaskine med i institutionen nogle dage.

Der ses en stor forskel på reglerne for om børnene må have deres spillemaskiner med i institutionen mellem institutioner for mindre børn (børnehave/vuggestue) og institutioner for større børn (SFO, fritidshjem, klub). I børnehaver og vuggestuer svarer 45 procent, at børnene aldrig må tage deres håndholdte spillemaskine med i institutionen. I SFO, fritidshjem og klub er det kun 13 procent der svarer, at børnene aldrig må have deres spillemaskine med i institutionen (se figur 1).

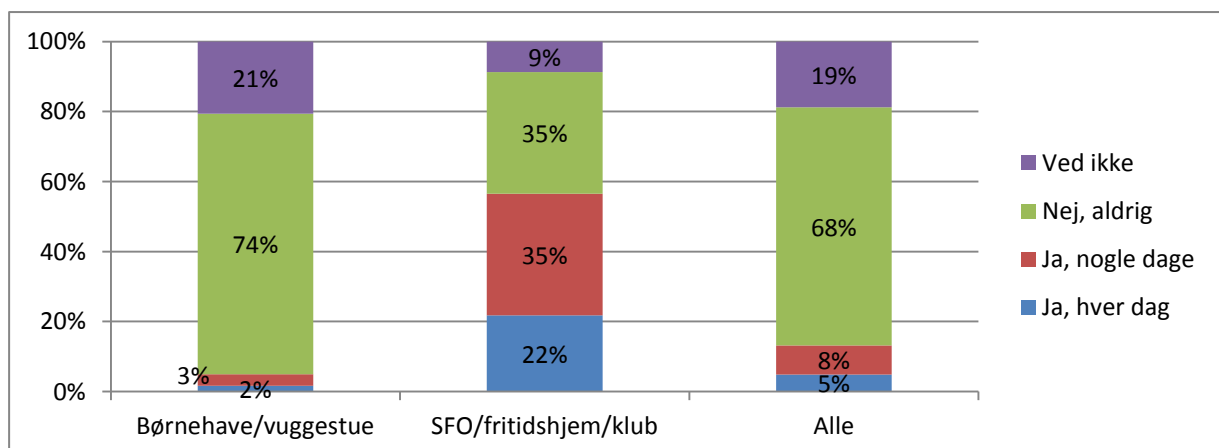
Figur 1: Må børnene tage håndholdte spillemaskiner som fx Nintendo DS, PlayStation PSP, Gameboy eller lignende med i institutionen?

Antal besvarelser: 144

Medlemmerne, der arbejder i daginstitutioner, er også blevet spurgt om, hvorvidt børnene i deres institution må have deres mobiltelefoner med i institutionen. Også her ses en forskel mellem de mindre børn i vuggestue/børnehave og de større børn i SFO, fritidshjem, klubber. 74 procent af de ansatte i vuggestue/børnehave svarer, at børnene aldrig må have deres mobiltelefon med. I SFO, fritidshjem og klub er det kun 35 procent, der svarer, at børnene aldrig må have deres mobiltelefon med.

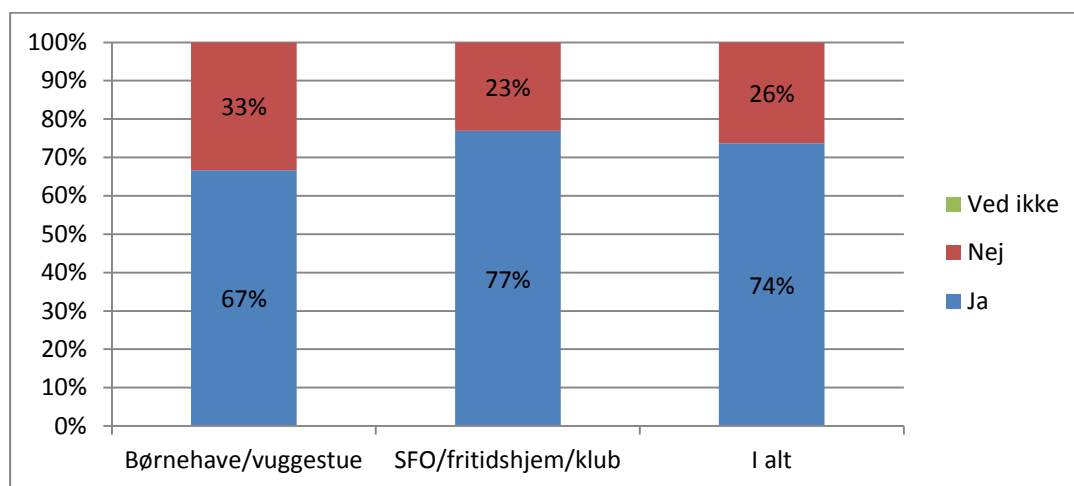
Figur 2: Må børnene tage mobiltelefoner med spil på med i institutionen?

Antal besvarelser: 144

De medlemmer, der svarer, at børnene må have deres mobiltelefon med i institutionen alle eller nogle dage om ugen, er blevet spurgt om, hvorvidt børnene må spille spil på deres mobiltelefon, når de er i institutionen. Mere end hver fjerde adspurgte (26 procent) svarer, at børnene ikke må spille spil på deres mobiltelefon i institutionen. Fordeles svarene på adspurgte, der arbejder i børnehave/vuggestuer og adspurgte, der arbejder i SFO, fritidshjem og klub ses, at flere medlemmer i børnehaver/vuggestuer svarer, at børnene ikke må spille på deres mobiltelefoner i institutionen (33 procent) end i SFO, fritidshjem og klub (23 procent).

Figur 3: Må børnene spille spil på deres mobiltelefon, når de er i institutionen?

Antal besvarelser: 19. Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der har svaret, at børnene må tage deres mobiltelefoner med spil på med i institutionen.

Begrundelser for, at børnene ikke må tage deres spillemaskiner og mobiltelefoner med i institutionen

De adspurgte, der arbejder i institutioner, hvor børnene ikke må tage deres spillemaskiner og mobiltelefoner med i institutionen, er blevet bedt om at uddybe, hvorfor børnene ikke må have deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner med i institutionen. I SFO, fritidshjem og klubber begrundes forbuddet mod mobiltelefoner og spillemaskiner med at:

- Spillemaskiner og mobiltelefoner forstyrrer, da børnene ikke husker at sætte dem på lydløs
- SFO'en, fritidshjemmet og klubben har masser af andre legetilbud til børnene
- Institutionen ikke tager ansvar for maskinerne
- Det ikke er nødvendigt for børnene at spille på deres spillemaskiner i institutionen, hvor alle deres venner er. De må spille på dem derhjemme
- Der er dårlige erfaringer med at spillemaskinerne forsvinder
- Spillemaskinerne holder nogle uden for fællesskabet

Flere beskriver, at børnene godt må tage fx mobiltelefon med i institutionen, men at den skal ligge i tasken eller lommen, så kontakt ind og ud af huset går gennem de ansatte. Et medlem beskriver, at de i institutionen har oplevet, at børnene i konfliktsituationer ringer til forældrene for at få hjælp, og at forældrene herefter kontakter institutionen. Et andet medlem begrundes reglen om at mobiltelefonen skal være i tasken med, at børnene ikke må tage billeder af de voksne.

I børnehaver og vuggestuer svarer mange medlemmer, at børnene er for små til at have mobiltelefoner og spillemaskiner. Andre begrundelser for at børnene ikke må have spillemaskiner og mobiltelefonerne med i institutionen er, at:

- Børnene ikke må have deres eget legetøj med i institutionen og det gælder også spillemaskiner
- Institutionen har rigeligt med legetøj, som børnene kan lege med
- Spillemaskiner kan skabe nogle unødvendige konflikter mellem børnene og forældrene
- Børnene er i institutionen for at indgå i sociale fællesskaber, lege med hinanden og få sociale kontakter, ikke for at spille på spillemaskiner
- Spillemaskinerne udelukker børnene fra socialt samvær med andre
- Spillemaskinerne og dertilhørende spil kan bruges til at købe venner/kan være statussymboler
- Det er svært at styre børnenes spil på deres egne spillemaskiner
- Det er ikke smart, hvis børnene ringer og forstyrrer forældrene på arbejde

Nedenfor ses et udpluk af medlemmers citater, der opsummerer begrundelserne for, hvorfor børnene ikke må have spillemaskiner og mobiltelefoner med i børnehaven:

"[Børnene] lukker sig inde med deres spil". Andre køber venner til at lege med sig."

"Der er tale om børn mellem 3 og 6 år. Vi ser ingen mening i at de medbringer spillemaskiner (mobiltelefon er de nok lidt for unge til endnu), da børnehavelivet handler om at blive selvhjulpne, altså fokus på motoriske færdigheder, og begå sig socialt. Spillemaskiner er ok, men hører i vores øjne mere hjemme i den private verden. Institutionslivet kan byde på samvær i gruppen, kan byde på træning i at begå sig i fællesskaber."

"(...) De kan bruge tiden på dem [spillemaskiner] hjemme. Vi sørger for, at de bruger deres fantasi frit og kan lege på tværs uden at købe hinanden. Jeg synes det er vigtigt, at børnene ikke i institutionen viser, at nogen har noget andre ikke har - statussymboler. Jeg mener, at de i forvejen har rig mulighed for at udvikle spil-kultur hjemme med søskende og kammerater og ikke behøver bringe det med i institutionen. Vi ser f.eks. heller ikke tv/film eller spiller pc."

Spillemaskiner og autistiske børn

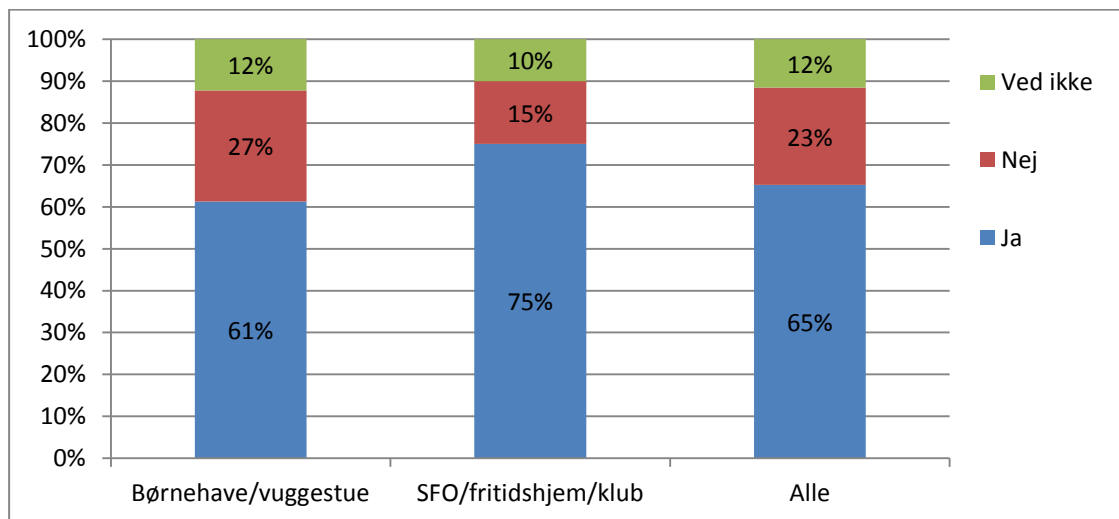
Et medlem svarer, at der i institutionen arbejdes med autistiske børn, og at spillemaskiner her er tilladt, fordi de har en vigtig funktion for børnene:

"Jeg arbejder med autister, der har brug for pauser, hvor de kan sidde og slappe af og lukke omverden ude. Derfor må de gerne både have spil og mobiltelefoner med spil med i børnehaven. De har dog ikke mobiltelefoner med idet de alle har forskellige elektroniske spil, som de tager med"

Begrænsninger og retningslinjer for børns spil på deres egne håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner i institutioner

Af de medlemmer, der svarer, at børnene må tage deres spillemaskiner og/eller mobiltelefoner med i institutionen, svarer 2 ud af 3 (61 procent), at der i institution er begrænsninger for, hvor meget børnene må spille på deres egne håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner i institutionen. I SFO'er, fritidshjem og klubber er det 3 ud af 4 (75 procent) der svarer, at der er begrænsninger for børnenes spil i institutionen.

Figur 4: Har I sat begrænsninger for, hvor meget børnene må spille på deres egne håndholdte spillemaskiner/mobiltelefoner i den institution, hvor du arbejder?

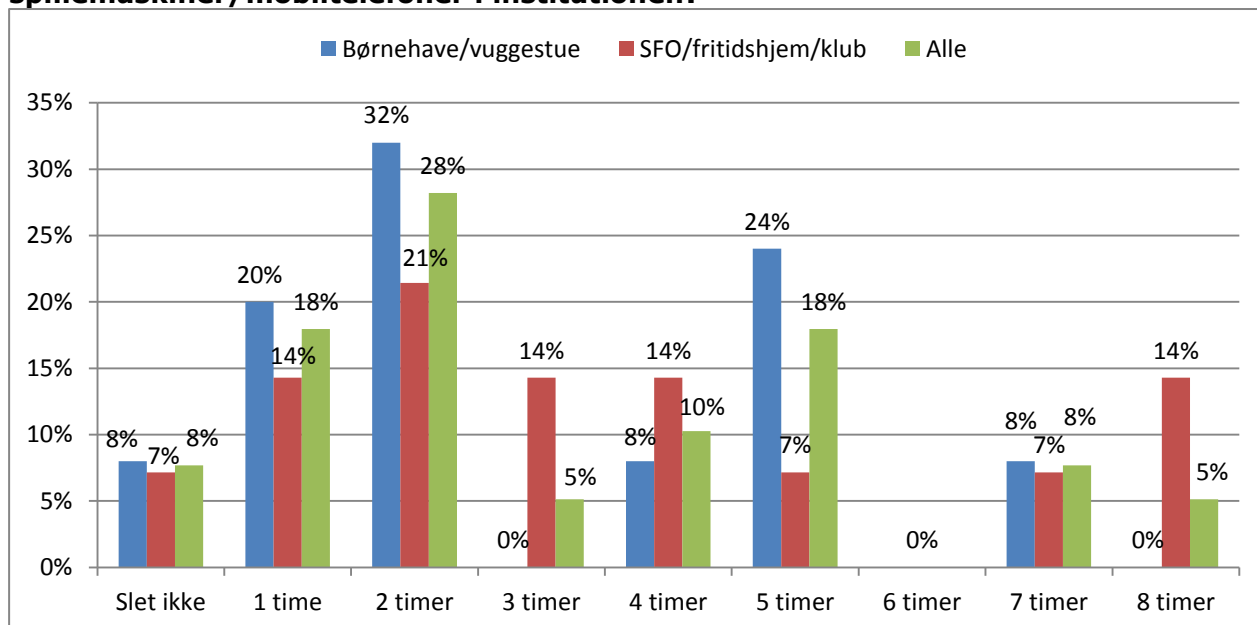

Antal besvarelser: 69. Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der har svaret, at børnene må tage deres egne håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner med spil på med i institutionen.

De adspurgte, der svarer, at der i deres institution er begrænsninger for børnenes spil på deres egne håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner, er blevet spurgt om, hvor mange timer om ugen, børnene i gennemsnit må spille på deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner i institutionen i løbet af en uge. Samlet set må børnene i gennemsnit spille 3,14 timer om ugen. Minimum 0 timer om ugen og maksimum 8 timer om ugen. Børnene i børnehaver og vuggestuer må i gennemsnit spille lidt mindre (2,92 timer om ugen) på deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner i institutionen end børnene i SFO'er, fritidshjem og klubber, der i gennemsnit må spille 3,54 timer om ugen.

Figur 5 (næste side) viser fordelingen af svar fordelt på timer.

Figur 5: Hvor mange timer om ugen må børnene i gennemsnit spille på deres egne spillemaskiner/mobiltelefoner i institutionen?

Antal besvarelser: 39. Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der har svaret, at børnene må tage deres egne håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner med spil på med i institutionen.

De adspurgte har haft mulighed for at uddybe deres institutions retningslinjer for spil på børnenes spillemaskiner og mobiltelefoner i institutionen.

Blandt medlemmerne, der arbejder i SFO, fritidshjem eller klub beskriver medlemmernes institutions regler for spillemaskiner og mobiltelefoner således:

- *"Børnene må ubegrænset bruge håndholdte spillemaskiner i åbningstiden om morgenen inden skoletid. Efter skoletid må de bruge den 1/2 time. Og igen den sidste 1/2 time inden lukketid"*
- *"De må kun have dem [spillemaskiner] med 1 gang i måneden"*
- *"De må medbringe diverse spillemaskiner hver fredag, dog har vi fælles fødselsdag den sidste fredag i måneden, og imens vi er fælles om det, må de ikke spille."*
- *"[Børnene må spille] fredag efter skole i SFO"*
- *"Ugens fire første dage må børnene ikke spille. Fredag må der spilles. Mobiltelefoner et stort problem, da børnene selv ringer til forældrene og laver lege aftaler uden at sætte personalet ind i det, og forældre glemmer at ringe til SFO'en og sige, at de har talt med deres barn og at det gerne må gå. I ferier er aftalen, at børnene må spille til kl. 10 og igen fra kl. 16 til de skal hjem. Det virker som om, at forældrene er glade for den regel."*
- *"Vi har spil-bytte dag en gang om måneden, da må der spilles og kun den dag"*
- *"[Børnene må spille] frit efter kl. 15.00 i vintermånederne."*
- *"I skoleferierne må børnene spille 1 time om formiddagen og 1 time sent på eftermiddagen. Er vi på tur bliver Nintendoen hjemme i SFO'en"*
- *"0. til 2. klasse må spille 2 dage om ugen. 3. og 4. klasse må selv bestemme, men kun bestemte steder"*

Blandt medlemmerne, der arbejder i børnehaver beskriver medlemmernes institutions regler for spillemaskiner og mobiltelefoner således:

- *"De får lov og have dem [spillemaskiner] med, men tager det overhånd, bliver der lukket lidt ned"*

for det. Det fungerer helt fint"

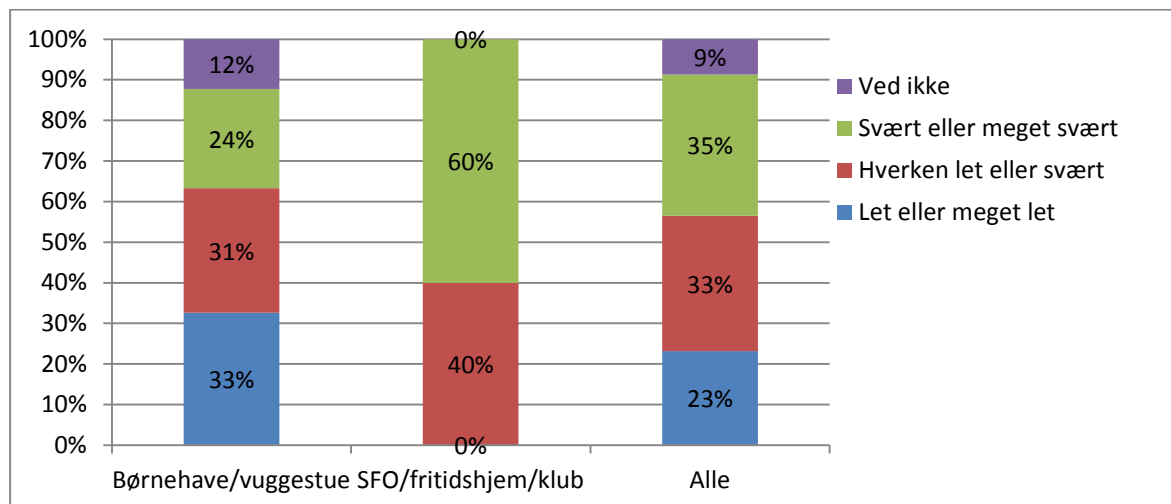
- "De må have dem med, når vi har legetøjsdag en gang om måneden"
- "De må kun have den med om fredagen, hvor vi har legetøjsdag"
- "De må spille fra 14.30 til 15.30. Før spillede de om formiddagen, men da de så valgte andre aktiviteter fra, valgte vi at ændre det til efter frugt."
- "Der må gerne spilles, men hvis det bremser legen på stuen, skal de lægges væk. Og hvis vi synes, at visse børn bruger for meget energi på det (tænker for meget på det) spilles der max halv time pr. dag"
- Det er i perioder, at børnene har deres spil med; Vi har indført den regel, at de maksimalt må spille inden for tidsrummet 10:30 - 11:30, samt at deres spil bliver betragtet på lige fod med institutionens legetøj, hvilket vil sige, at hvis forældrene har sagt til deres barn, at barnet ikke må låne spillet ud, taler vi med forældrene om, at det ikke bliver accepteret. Vi har en holdning om, at børnene ikke skal have spil med, som er så dyre, at forældrene ikke tør give børnene lov til at lade legekammeraterne låne disse."
- "Det er ikke specielt aktuelt i børnehaven. Men som alt andet skal der ikke "leges" med det hele tiden."
- "Det er meget individuelt. Nogle dage spiller de meget og andre dage spiller de slet ikke."
- "Hos os må børnene have deres ds'er [Nintendo spillemaskine] med om fredagen. De spiller ikke hele dagen, men låner også deres ds'er til de andre børn. Børnene er også utrolig sociale med deres ds'er. De hjælper hinanden med at komme igennem banerne og kommer med gode råd."
- "Jeg arbejder med autister i børnehavealderen. Vi arbejder med bockmaker. Der står hvad de skal hele dagen. Derfor står der også, hvornår de må spille på deres spillemaskiner. Det må de et par gange om dagen i 15-30 minutter"
- [Børnene] må have legetøj med om fredagen, og der må spilles på nitendoerne 1 time om formiddagen og 1 time om eftermiddagen.
- "[Spillemaskiner] må kun medbringes en bestemt dag om ugen"
- "På min stue må man kun have Nintendoer med om fredagen. De må spille på dem fra de kommer om morgenen, og indtil kl. 9. Og igen når vi har spist eftermiddagsmad, og til de går hjem."
- "(...)Det er meget populært hos drengene. Efter skoletid har de brug for at slappe af den første 1/2 time."
- "Spillemaskinerne må børnene have med til vores legetøjsdag (en dag hver måned). Der er ikke mange, der har en spillemaskine, måske et par børn ud af 20"
- "Vi er en børnehave med tre stuer. På to af stuerne må man have spillemaskiner med hver mandag på eget ansvar, men på den tredje stue må man ikke have spillemaskiner med."
- "Vi har 1 eller 2 spilledage om året, hvor man må tage spillemaskine med"
- "Vi har en månedlig Nitendo dag for de største børn. De sidder mange sammen og spiller, låner, prøver andre spil. De må denne dag spille hele dagen, men vores erfaring siger, at de ofte spiller max. 2 timer på en hel dag. De er smadder gode til at lægge den væk og lege med deres venner på legepladsen."
- "Vi har legetøjsdag en gang imellem (højst en gang om måneden), hvor de må tage dem med - og spille på dem."
- "Vi oplever, at de sætter sig uden for fællesskabet med de fleste børn, når de sidder med spillemaskinen. Men vi ser det også som et break til engang imellem at koble fra."
- De håndholdte apparater hvor der er indbygget kamera har vi frabedt kommer med i børnehaven. Det kom efter vi fandt ud af, at børnene gik og tog billeder af både børn og voksne.

Svært at få børnene med i andre lege og aktiviteter, når de spiller på deres egne håndholdte spillemaskiner/mobiltelefoner i institutioner– især i SFO'er, fritidshjem og klubber

Samlet set svarer 35 procent af de adspurgte, der arbejder i institutioner, hvor børnene må have deres spillemaskiner eller mobiltelefoner med, at det er svært eller meget svært at få børnene med i andre lege og fællesaktiviteter, når de spiller på deres egne håndholdte spillemaskiner/mobiltelefoner. Især i SFO'er, fritidshjem og klubber oplever de ansatte, at det er svært eller meget svært at få børnene med til andre lege og aktiviteter, når de spiller, her svarer hele 3 ud af 5 (60 procent), at de oplever, at det er svært at få børnene til at løsrive sig fra spil på håndholdte spillemaskiner/mobiltelefoner. Og ingen af de ansatte i SFO, fritidshjem og klubber svarer, at de oplever, at det er let eller meget let at få børnene med i andre lege og aktiviteter. I børnehaver og vuggestuer svarer 24 procent, at det er svært eller meget svært at få børnene med i andre lege og aktiviteter, 33 procent svarer, at det er let eller meget let at få børnene med til andre lege og aktiviteter, når de spiller.

Figur 6: Prøv at tænke på situationer, hvor børnene spiller på deres egne håndholdte spillemaskiner/mobiltelefoner. Hvor let eller svært oplever du det så at få børnene med i andre lege eller fællesaktiviteter?

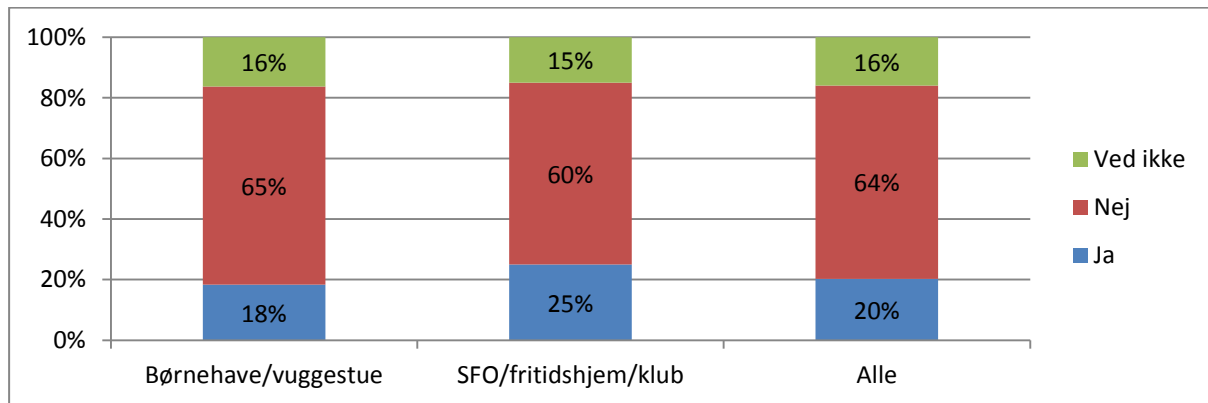

Antal besvarelser: 69. Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der har svaret, at børnene må tage deres egne håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner med spil på med i institutionen.

Hver femte oplever, at børn uden håndholdte spillemaskiner eller mobiltelefoner bliver holdt uden for legen i institutionen

Hver femte adspurgte, der arbejder i institutioner, hvor børnene må have deres spillemaskiner eller mobiltelefoner med, svarer, at de, i den institution hvor de arbejder, har oplevet problemer med, at de børn, der ikke har deres egen håndholdte spillemaskine/mobiltelefon bliver holdt uden for legen. Tallet er lidt højere i SFO, fritidshjem og klubber (25 procent) end i børnehaver og vuggestuer (18 procent).

Figur 7: Har I, i din institution, oplevet problemer med, at de børn, der ikke har deres egen håndholdte spillemaskiner/mobiltelefoner, bliver holdt uden for legen?

Antal besvarelser: 69. Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der har svaret, at børnene må tage deres egne håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner med spil på med i institutionen.

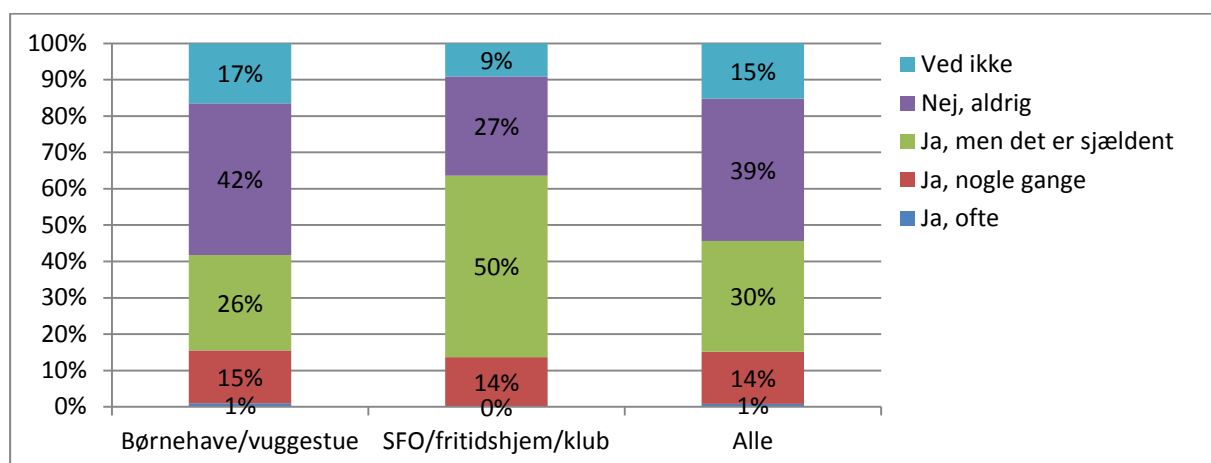
Et medlem, der arbejder i en daginstitution for større børn, hvor børnene må spille på deres spillemaskiner i institutionen, beskriver, at der er børn, der ikke har spillemaskiner, men at de børn enten lavet noget andet, kigger på de andres spil eller låner de andres spillemaskiner:

"Der er børn der ikke har en Nintendo. De laver enten noget andet eller sidder ved siden af. Nogle børn har flere maskiner og låner gerne ud. Der er også børn der vælger ikke at spille som evt. låner deres maskine til andre børn. Vi er som personalegruppe opmærksomme på hvad der sker i grupperne og sidder gerne i grupperne imens børnene spiller."

Børnenes spil på deres egne håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner giver nogle gange anledning til diskussioner med forældrene

Samlet set svarer 45 procent, at børnenes spil på deres egne spillemaskiner/mobiltelefoner i institutionen giver anledning til diskussioner med forældrene. Af de 45 procent svarer de fleste, at børnenes spil nogle gange (14 procent) eller sjældent (30 procent) giver anledning til diskussioner med forældrene. Børnenes spil giver mindre anledning til diskussioner med forældrene i børnehave og vuggestuer end i SFO, fritidshjem og klubber (se figur 8)

Figur 8: Giver børnenes spil på deres egne håndholdte spillemaskiner/mobiltelefoner i institutionen anledning til diskussioner med forældrene?

Antal besvarelser: 125. Spørgsmålet er ikke stillet til medlemmer, der ikke ved om børnene må tage håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner med i institutionen.

I børnehaver oplever FOAs medlemmer, at børnenes egne spillemaskiner giver anledning til følgende diskussioner med forældrene:

- Om det er okay, at børnene må have spillemaskiner og mobiltelefoner med
- Om det er for tidlig en alder til de spil
- Om, hvorvidt spillemaskiner skal og må deles med andre børn:
"(...) Spillene bliver af personalet betragtet på lige fod med institutionens legetøj; Såfremt en forældre ikke vil acceptere dette, får vedkommende at vide, at barnet så ikke skal have spillet med, og såfremt barnet alligevel har spillet med, bliver det enten konfiskeret eller lånt ud til andre."
- Om børnene spiller for meget / sidder for længe foran skærmen
- Om nogle børn bliver holdt uden for legen, hvis de ikke har en spillemaskine eller må få spillemaskinen med i institutionen
- Om reglerne for spil på spillemaskiner skal være mere restriktive
- Om det er for tidligt, at børnene må have spillemaskiner med
- Om hvad man gør, hvis spillemaskinerne og spillene bliver væk (At spillemaskinerne og spillene er dyre)
- Om hvem der har ansvaret for maskinerne i institutionen?
- Om personalet synes, at det er en god idé, at børnene får spillemaskiner
- Nogle forældre føler sig presset til at købe en spillemaskine (ikke fra børnehaven, men fra børnenes kammerater og omgangskreds)
- Problemer hvis forældrene har glemt spillemaskinen til legedag:

"Mest hvis forældrene har glemt at det er Nintendo dag, og børnene bliver kede af, at den ligger hjemme. Så må forældrene jo hjem igen- hvilket ikke er så godt i en travl hverdag! Men hvad man ikke har i hovedet, må man jo have i benene."

To medlemmer uddyber de diskussioner de oplever med forældrene omkring spil i børnehaven således:

"Det var grundet forældrebestyrelsen, der blev vedtaget et forbud [mod spil i institutionen], men der var meget delte meninger fra forældrenes side. Nogle mente, at det hørte hjemme i hjemmet og andre mente at det kunne ødelægge noget for deres barns popularitet hos de andre børn, hvis de ikke måtte medtage den i børnehaven."

"Vi har oplevet, at forældre stiller krav om, at VI regulerer deres barns brug af egen spillemaskine. Hos os er det tilladt at tage legetøj med hver fredag, og vi lader det være op til barnet og dets forældre, HVAD der medbringes. Så hvis en forældre ikke synes, barnet må bruge sit legetøj ret meget, henstiller vi til ham/hende IKKE at give barnet den type legetøj med."

I SFO'er, fritidshjem og klubber oplever FOAs medlemmer følgende diskussioner med forældrene omkring børnenes spil på deres egne spillemaskiner i institutionen:

- Generelt diskuteres reglerne for spil i institutioner med forældre: Nogle forældre ønsker ikke, at deres børn skal spille så meget, de synes børnene skal indgå i sociale relationer i institutionen i stedet. Andre forældre synes, at reglerne for spil er for restriktive og at børnene skal have lov til at spille mere i institutionen.
- Det diskuteres hvilke spil børnene skal have lov til at spille
- Forældrene er bekymrede for om børnene spiller hele dagen i institutionen eller at de spiller for længe ad gangen:
"Der er forældre der er bekymret for, om deres barn nu sidder hele dagen med spillet, men vi fortæller vores regler og prøver at overholde dem."
- Det giver anledning til diskussioner med forældrene, når børnene bruger spillemaskinerne som et middel til, at få andre børn til at lege med dem. At de misbruger deres legetøj til "at lokke" andre børn.
- Forældrene er bekymrede for, om børnene får nok frisk luft

To medlemmer uddyber de diskussioner de oplever med forældrene omkring spil i SFO'er, fritidshjem og klubber således:

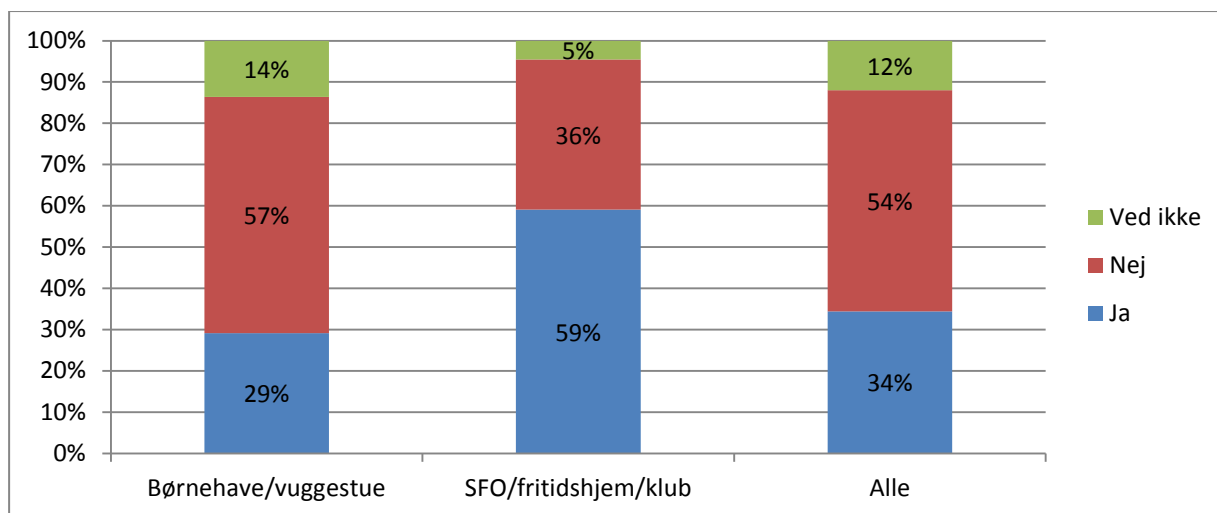
"Nogle forældre synes slet ikke de [spillemaskiner] hører et fritidshjemsliv til, og andre forældre er bekymrede for, om deres børn får rørt sig. Igen har nogle få forældre ikke lyst til at give deres barn en spillemaskine, og er bekymret for om deres barn bliver holdt udenfor. Vi har taget en pædagogisk drøftelse, og er nået frem til, at det ER en aktivitet på lige fod med alle mulige andre ting vi tilbyder. Vi går ind i eventuelle problematikker, og guider børnene. OG argumenterer fagligt overfor eventuelle skeptiske forældre. Faktisk må jeg sige, at det er dén aktivitet, drengene især, formår at styre bedst på egen hånd - de er sociale omkring det, tager hensyn, lærer af hinanden og kan fordybe sig i timevis."

"Spillene og maskinerne bliver somme tider væk eller går i stykker. Ingen forældre synes der er noget galt ved at børnene spiller så vidt jeg ved, men det gør jeg"

Hver tredje oplever, at børnenes egne håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner giver anledning til overvejelser og diskussioner i personalegruppen

34 procent af de adspurgte svarer, at børnenes spil på deres egne spillemaskiner og mobiltelefoner giver anledning til overvejelser og diskussioner i personalegruppen. Det er især i SFO, fritidshjem og klubber at børnenes spil giver anledning til overvejelser og diskussioner i personalegruppen (se figur 9).

Figur 9: Giver børnenes egne håndholdte spillemaskiner/mobiltelefoner anledning til overvejelser/diskussioner i personalegruppen?

Antal besvarelser: 125. Spørgsmålet er ikke stillet til medlemmer, der ikke ved om børnene må tage håndholdte spillemaskiner og mobiltelefoner med i institutionen.

I børnehaver beskriver medlemmerne, at følgende forhold omkring børnenes spil på deres egne spillemaskiner diskuteres i personalegruppen:

- Om børnene bruger maskinerne til at bestemme over de andre
- Om børnene skal have lov til at spille på deres egne spillemaskiner i institutionen og hvornår/hvor meget – pædagogiske perspektiver for og i mod
- Hvor længe børnene må spille og hvornår på dagen
- Om børnenes spil kan styres
- Om spillene forårsager mangel på læring, kropslig leg og kropslig bevidsthed
- Om der er noget socialt i børnenes spil på deres egne spillemaskiner
- Om spillemaskinerne giver problemer med, at nogle børn isoleres fra resten af børnegruppen. Emner omkring venner, mobning, udelukkelse
- Om spillemaskinerne må tages med udenfor og med på andre stuer

I SFO'er, fritidshjem og klubber beskriver medlemmerne, at følgende forhold omkring børnenes spil på deres egne spillemaskiner diskuteres i personalegruppen:

- Om børnene skal have lov til at bruge spillene i institutionen, og hvor meget spillemaskinerne og mobiltelefonerne skal/må fylde i institutionen:
"Det giver blandt andet overvejelser til om man skal genoverveje hvilke regler og hvor meget forbruget af disse håndholdte spillemaskiner/mobiltelefoner skal være tilladt i SFO og om det under alle omstændigheder skal være tilladt."
- Om det er pædagogisk korrekt eller ej
- Om spillene er egnet til børn og om børnene laver andet end at spille
- Om spillene er en social aktivitet

Metode og fakta om undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført via forbundets elektroniske medlemspanel MedlemsPulsen i perioden 22. august – 30. august 2011. Der blev udsendt én påmindelse til medlemmerne i indsamlingsperioden.

Deltagerne i panelet er sammensat af medlemmer, der har meldt sig til panelet via forbundets hjemmeside og tilfældigt udvalgte medlemmer, som er hvervet for at sikre en bred repræsentation fra forbundets sektorer mv.

Undersøgelsen om spil i daginstitutioner var en del af et større spørgeskema, der også indeholdt andre emner (spørgsmål om frivilligt socialt arbejde, mad i dagtilbud samt medlemmers deltagelse i borgernes mærkedage). I alt blev 3.984 medlemmer inviteret til at deltage i den samlede spørgeskemaundersøgelse. Både erhvervsaktive (inkl. elever), efterlønsmodtagere og pensionister er blevet inviteret til at deltage i undersøgelsen. Heraf nåede 178 mails ikke frem til modtageren, hvilket bringer det reelle antal inviterede ned på 3.806 personer.

I alt har 2.027 medlemmer besvaret hele eller dele af det samlede spørgeskema. Det svarer til en svarprocent på 53,3 procent. Af dem har 1.987 medlemmer gennemført undersøgelsen fuldt ud, det svarer til en svarprocent for fuldt gennemførte interviews på 52,2 procent. Dette er en smule under det normale for denne type undersøgelser. 40 medlemmer, svarende til 1 procent, har kun afgivet nogle svar og ikke gennemført hele spørgeskemaet. Svarene fra ikke-fuldt gennemførte interviews er inkluderet i analysen i dette notat.

Spørgsmålene omkring spil i daginstitutioner er som nævnt en delundersøgelse i et større spørgeskema, og spørgsmålene ikke stillet til alle deltagere i den samlede undersøgelse, men kun til erhvervsaktive medlemmer, der arbejder i vuggestuer, børnehaver, SFO'er, fritidshjem og klubber. I alt har 144 medlemmer besvaret alle eller nogle af spørgsmålene omkring spil i institutioner. Dette notat bygger på svarene fra de 144 medlemmer.